

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je leta 1935 umrl slavn slovenski umelek selektor I. V. Mičurin.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DANES, nedelja 6. junija Binkoski, Milutin. Sonec vzhaja ob 4.16 in zahaja ob 18.30. Dopolna dneva 13.34. Luna vzhaja ob 9.55 in zahaja ob 23.40. JUTRI, ponedeljek 7. junija Robert, Bogomil.

OB VČERAŠNJEM ODKRITEM NAPADU AGENCIJE «ASTRA»

Elaborat koordinacijskega odbora razbeshil iredenistične politikante

«Astra» očita koordinacijskemu odboru 18.000 malih in srednjih podjetij «negativen odnos do državnih oblasti»

Kdaj bo odbor poostrel akcijo za dosego svojih zahtev?

V našem listu smo objavili v nadaljevanjih skoraj v celoti elaborat koordinacijskega odbora, ki je predložil v malih in srednjih podjetjih, ki je bil poslan organu ZVU v odgovor na trditve ravnatelja za finance in gospodarstvo ZVU dr. Sartorija, češ da koordinacijski odbor ne sestavlja tiptovci. Nasprotno! Do sedaj je v raznih izjavah dokazal, hote ali nehoti, da so predstavniki tega odbora v večini iredenistični in zastopajo celotno italijško priključitve Trsta k Italiji. Zato smo mi že večkrat napisali, da takšno stališče nekaterih predstavnikov koordinacijskega odbora ne more roditi nobenega uspeha, ker bi to morali prej ali slej kilometri postavlja na laž vse zainteresirane reakcionarne kroge v Trstu, ki so v službi rimske imperialistične politike.

Danes na Sijak

Včeraj odpotovalo iz Trsta 25 delegatov ASIZZ. Včeraj popoldne iz Trsta odpotovalo na Sijak 25 delegatov ASIZZ, kjer bo danes slavnostna proslava ob 10-letnici I. konferenca SPZZ. Med delegatami je tudi pet italijških, ki so se udeležili konferenca pred 10 leti. Pred svojim odhodom so tovarišesko poudarili, da so srečne, ker se lahko po tolikih letih vrnejo na Sijak, in sicer v onem borbenem razpoloženju, kot pred 10 leti. Ko so na konferenci postavili le za naše ljudstvo življenjska vprašanja in ki danes pri nas še niso rešena. Poudarile so tudi, da so zadovoljne, ker se bodo ponovno sestale s svojimi tovarišicami iz JA, obudila spomine na slavne dni NOB ter iz vsega črpal moč za nadaljnjo borbo. Danes jutraj pa bo iz Trsta odpotovalo nadaljnjih 600 oseb, ki bodo prisostvovali slavnemu zborovanju na Sijaku.

Jutri razpravljanje o odpustih v Modiano

Jutri bodo na seždu Zveze industrijevce razpravljali o odpustih 10 uradnikov in podjetij v Modiano, katerim sindikalne organizacije nasprotujejo. Na seždu ES pa bo skupščina suspendiranih delavcev CRDA.

OKROŽNICA ODBORA ZA SKLICANJE ZASEDANJA O PROMETU

ZA OKREPITEV FUNKCIJE TRŽAŠKEGA PRISTANIŠČA

Na zasedanju bi morali razpravljati izključno o tehničnih vprašanjih v zvezi s prometom. Pripravljani odbor za sklicanje zasedanja o tržišnem prometu je postal vsem prizadetim novo okrožnico, v kateri najprej opozarja na prejšnjo okrožnico z dne 20. maja in ponavlja, da se zasedanja sklicuje zato, da bi vsi tisti, ki so prizadeti pri tržišnem prometu, kakor uvozi, izvozi in izvozniki, brodarji, pristaniške družbe itd. razpravljajo o prometu v tržišnem svobodnem razvoju naloge Trsta za povečanje Srednje Evrope s prekomorskim delovanjem in znanjem in v katerem je bilo rečeno, da predsedstvo ene dalo dovoljenja za koncepti, ki so na načrtovanih prirediteljskih nameravali predložiti v SKEDNJU, nam je listovski uradnik odgovoril, da o konceptih ni bilo dovoljeno za koncept izdano tako pozno, da bi bilo mogoče pripraviti, zlasti glede uporabe prog, ki večje Trst z zaledenja, in njihove krepitve, uresničenje elastične tarifne politike ter uvedbo določb za njihovo plačevanje po inozemskih vzhodov. Popolna obnova prednostnih pravic prostega pristanišča z odpravo vseh omejitev, uvedenih od leta 1925, dalje, zlasti pa vojni določb iz leta 1940.

Pojasnilo

Glede na članec pod naslovom «Obsojanje», ki smo ga v našem listu objavili, junija in v katerem je bilo rečeno, da predsedstvo ene dalo dovoljenja za koncepti, ki so na načrtovanih prirediteljskih nameravali predložiti v SKEDNJU, nam je listovski uradnik odgovoril, da o konceptih ni bilo dovoljeno za koncept izdano tako pozno, da bi bilo mogoče pripraviti, zlasti glede uporabe prog, ki večje Trst z zaledenja, in njihove krepitve, uresničenje elastične tarifne politike ter uvedbo določb za njihovo plačevanje po inozemskih vzhodov. Popolna obnova prednostnih pravic prostega pristanišča z odpravo vseh omejitev, uvedenih od leta 1925, dalje, zlasti pa vojni določb iz leta 1940.

Tatvina železja

V večerajšnjih popoldanskih urah je 38-letni direktor ljudskih predpisov, da bi lažje prijavil policiji, da se neznanja in tatovi ponovi ukradli iz skladišča starega železa okoli 800 kg odpadkov in drugih železnih delov v skupni vrednosti 16.000 litr. ter se oddali v morje. Če so prišli sledovi gumištarskih škornjev na zemlji pred skladiščem. Policija je uvedla preiskavo.

Dve tatvini istega zlikovca

Kmalu po polnočju se je oglašil na policijskem poveljstvu 49-letni Mario Todeschini iz Ul. Gattorno 5 in prijavil, da so mu neznanja zlikovci ukradli med 115 in 9. uro jutraj ukradli nakovljen platno, s katerim je pokrival svojo «Giardinetto», ki je bila na vrhu vile last inž. Ruggera Denona iz Ul. Commerciala 41. Utrpel je 5.000 litr. škoda. Kasneje pa se je oglašil na policijski tati inž. Denon in tudi on prijavil tatvino, ki so jo skoraj gotovo izvršili isti tatovi, ki so ukradli Todeschini. Njemu so zlikovci preuzeli platno stredo, njegove

Avstrijski minister uradno obišče Trst

ANSA poroča, da bo v prvih dneh julija prišel v naše mesto avstrijski minister za trgovino dr. Illig, na uraden obisk. Ob tej priliki bo na povabilo predsednika tržaške trgovske zbornice prisostvoval splošni neke ladje v Trstu.

«HARVEY» DANES V AVDITORIJU

Danes 6. in jutri 7. t. m. bo v NABREZINI v kulturnem domu selgo Grudena razstava slovenske knjige ki bo odprta od 9. do 13. in od 14. do 20. ure.

FOTOAMATERSKA PLANINSKA RAZSTAVA

Ob proslavi 50-letnice ustanovitve Slovenskega planinskega društva bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. Roma 15 planinska fotoamaterska razstava, na kateri sodeluje 14 fotoamaterjev z nad 70 slikami. Otvoritev bo v torek 8. junija ob 19. uri in bo trajala do vključno 13. junija t. l. Vljudno vabljeno!

Ljudska prosveta

GLASBENA MATICA V TRSTU VII. OBČNI ZBOR V nedeljo 20. junija 1954 bo VII. občni zbor Glasbene Matice ob 8.30 uri v društvenih prostorih v Ulici Ruggero Manna 29 z običajnim dnevnim redom. Ako ob napovedani uri ne bo za sklepnotnega potrebnega števila članov, bo občni zbor pol ure kasneje ob vsakem številu navzočih.

Redna seja upravnega odbora Glasbene Matice bo v petek, 11. t. m. ob 20.30 v Ulici R. Manna 29.

GLASBENA MATICA V TRSTU

Zaključna produkcija gojenec glasbene šole bo v sredo 9. junija 1954 ob 20.30 v Avditoriju.

Nastopajo gojenci za klavir, violino, celo, flavto, harmonikarski zbor ter solski orkester.

Sporodi so na razpolago na seždu Glasbene šole v Ul. R. Manna 29 in na SHPZ v Ul. Roma 15/II.

Prijatelji naše mladine vljudno vabljeno.

ŠOLSKE PRIREDITVE

DANES bodo naslednje šolske prireditve: Na Opatičah ob 16. uri v Prosvetnem domu. V Cerovljah ob 16. uri na dvorišču Ivana Terčona št. 30. Na Kontovelu ob 16. uri v dvorani Gospodarskega društva. V Dolini ob 17.30 v šolskem postolpu.

DANES so odpre naslednje šolske razstave:

Pri Sv. Ivanu v novi šoli 9. do 12. ure. Na Katinari razstava ročnih del. V Dolini razstava ročnih del. Na Pesku razstava ročnih del. V Makovljah razstava ročnih del. V Nabrežini razstava ročnih del.

Darovi in prispevki

V spomina pok. Ivana Guština darujeta Amalija Zinh in Ivan Bandel 1000 litr za Dijaško Matico. V isti namen daruje Zorko Jerman 300 litr za Dijaško Matico.

Novo slovenske knjige

Josip Murn: Zbrano delo. I. del. 1.100 litr. Emilie Zola: Clovek zver. 1.500 litr. Jorge Icaza: Mešanci. 1.200 litr. Alan Hind: Razkrinkani vožni. 680 litr. Giacomo Leopardi: Pesmi. 300 litr. Rado Murin: Lepi jantari. I. del. 240 litr.

Dobite jih v slovenskih knjigarnah v Trstu, Gorici in Sestlanju.

Urnik trgovca za jutri

Jutri, na binkoski ponedeljek, bodo vse trgovine odpre samo od 8. do 13. ure. Mešanice bodo ves dan zaprte, slišičarji in slične prodajalne pa bodo odprte od 8 do 21.30.

Danes preizkušanje z novo frekvenco

Danes med 9. in 10. uro dopoldne bo AČEGAT izvedel najljubšo prvo polkuzno dobavo toka z novo frekvenco 50 period. Lastnike raznih elektromotorjev se opozarja, naj pri tem z vsjo previdnostjo preizkusijo svoje motorje. Predvsem pa opozarja AČEGAT, naj se v času preizkušanja ne bliže ne poslužajo osebnih in tovarnih dvigal, razen v primeru, če so jih tehnik že preuredili za delovanje na novo frekvenco.

OD VČERAJ DO DANES

HOJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 5. junija se je v Trstu rodilo 13 otrok, porok je bilo 5, umrlo pa je 3 oseb. POROČILO SO SE: težak Bruna Melchior in gospodinja Olga Dežjot, klišar Ernesto Urdin in gospodinja Celestina Grudina, trgovca Luciano Bulian in uradnica Oliva Zecchini, uradnik Claudio Della in gospodinja Maria Kanobelj, uradnik Ernesto Kuhn in uradnica Bianca Goos. UMRLI SO: 37-letna Anna Ollari por. Visentini, 71-letna Carmelita Tognetti vd. Romano, 68-letni Giuseppe Volpi, 64-letni Gaetano Antonelli, 67-letna Amalija Skerl.

PRIHODI IN ODPHODI LADJI

PRIHODI: iz Benetk prazna ital. ladja «S. Antonio», iz Benetk prazna ital. ladja «Terese Costulich», iz S. Benedetto del Tronto prazna ital. ladja «Etra», iz Ravenne prazna ital. ladja «Mantova», iz Aekaja s 7200 t železa ital. ladja «Singer», iz Ancone s 685 t raznega blaga ital. ladja «Maria Carlu», iz S. Benedetto del Tronto s 9 potniki. IZ ODPHODI: iz Benetk prazna ital. ladja «Bakara», proti Benetkam z 243 t raznega blaga, iz 29 potniki. Ital. ladja «Speranza», proti S. Benedetto del Tronto s

LOTERIJA

Table with lottery results: BARI 10 16 46 89 82, CAGLIARI 42 87 5 32 62, FIRENZE 11 43 31 1 59, GENOVA 40 67 64 18 19, MILANO 81 69 73 40 42, NAPOLI 17 12 79 31 7, PALERMO 26 9 18 15 5, ROMA 32 37 43 12 47, TORINO 13 14 32 68 7, VENEZIA 19 86 75 46 14

VREME VČERAJ

Najvišja temperatura 22,2, najnižja 13,9, ob 17. uri 19,4, zratičak 1008,5 v Gvičanju, veter 7 km severozahodnik, vlaga 86 ed. stot., padavine 7,0 mm, nebo oblačno, morje lahko razgiban, temperatura morja 21,9 stopinje.

Najprej zdravje, potem šele vse drugo!

Bolezni srca in krvnih žil (skleroz), ledvice (pesek in kamne), živce (nevrozo, nevraženost) in notranjih čez (protin, sladkor, bazedov) zdravi uspešno. Zdravilnice Radenska Slatina, Slatina Radenci

Razna obvestila

Društvo slovenskih srednješolcev vabi vse člane na pisano čajanko, ki bo danes 6. t. m. od 17. do 21. ure v Ul. R. Manna 29. Tržaški filatelistični klub «L. Kolara» danes 6. t. m. se sestane od 9. do 12. ure v prostori kluba v Ul. Roma 15. Vabimo člane, da se sestanka udeležijo tudi zaradi izleta v Ljubljano. PREDVANJE SPDT V okvirju jubilejnih prireditve bo v četrtek 10. t. m. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani planinsko predavanje s spremljavo sklopilskih slik. Predava bo Jože Vžbeh o slovenskih planinah v vseh letnih časih. Vabljeno člani in prijatelji.

IZLETI

V okvirju prireditve za svojo pedesetletnico priredi SPDT izlet z avtobusom po STO z obiskom Glinčice, Sv. Primoza, openskih in nabrežinskih jam ter Devina-Silvana, Zaključke zvečer v Bazovici. Vpisovanje v Ul. Machiavelli 13, II. do vključno petka 11. t. m. Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi 20. t. m. izlet na Nanos. Vpisovanje na seždu društva do 10. t. m. Motoklub SKEDNJA organizira 20. VI. izlet v Tomin in Bovec. Vpisovanje do 10. t. m. na seždu. Motoklub «Amatori» 19. in 20. t. m. izlet v Pulj, Poreč in Rovinj, 20. t. m. pa v Ljubljano. Vpisovanje za člane do 10. t. m.

KINO

Rossetti, 15.00: «Teror v Sangajus R. Roman», O'Brien, 15.00: «Zaprto sodišče», Fenice, 13.15: «Pred povodnjom», M. Viady, C. Nincihi. Nazionalna, 14.00: «Suznja greha», S. Pampalini, F. Fabrizi, Filodrammatico, 14.00: «Polcinice Ijuberna», M. Chiari, L. Bose, Artobiano, 14.30: «Arban», N. Gray. Auditorium, 14.30: «Poljub smrti V. Matur», C. Gray. Astra Roma, 15.00: «Sirota brez nasmeha», G. Garson, W. Pidgeon. Cristallo (Trz Pergino), 14.30: «Ladi odra», Charlie Chaplin. Gratiello, 14.30: «Podeželska Ijuberna», J. Powell, F. Granov. Alabarda, 15.00: «Strastna pesma N. Pizzi, G. Landry. Ariston, 16.00: «Zadnja Karlova teta», R. Bolger, A. McLerie. Armonia, 14.45: «Sari S. Franciscos», A. Faye, J. Payne. Aurora, 15.00: «Orni prestola», B. Laustason, 14.30: «Smer sever», J. Mills. Ideal, 14.00: «Skobci ožine», V. De Carlo. Impero, 14.45: «Tretji razred II. celja», J. Emmmer. Itala, 14.30: «Stiekleni zida», V. Gassmann. Viale, 14.00: «Vzhodno od Sumatra», J. Chandler. Marcor, 14.30: «Zemdin jetnika», S. Granger. Moderno, 14.00: «Postrežek 53», M. Fiore. Savona, 14.00: «Cesarske viljovice», S. V. Marko, 14.00: «Morski ropar zelenega otoka».

TRST II.

306.1 m all 980 ko-ek. 11.00 Prijublene lahke melodije: 11.30 Calkovsk: Romeo in Julija; 11.50 Saint-Saens: Harmonije; 12.00 Operne arije, dueti in zbori; 13.00 Glasba po želji; 14.30 Parada lahkih koncertov; 15.00 Slavni pevski 15.30 Koncert ruskih balajalk; 16.00 Malo za Salo - malo zares; 16.30 Koncert zboru Jadran; 18.30 Čajkovskij: 15.00 Operne arije, dueti in zbori; 19.10 Nesmrtni melodije; 20.05 Zbor Slovenske filharmonije; 20.30 Zabavna glasba; 21.00 koncert; 22.00 Ch. Willibrod Gluck: Orfej in Evridika, opera v 3 dejanjih.

TRST I.

Ob 12.35, 16.00, 18.00 Poročila v kolebarski dvorani; 17.00 Simfonije z nogometne tekme; 18.00 Simfonije; 18.45 Rad. igra; 19.30 Simfonije; 20.30 Nagradični koncert; «Novi glasovi za radno polje»; 21.45 Simfoniji pesni.

SLOVENSKA

327.1 m, 2021 m, 2124 m, 13.00 Poročila ob 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 19.00 in 22.00. 10.00 Operne arije, dueti; 10.00 poldanski simfoniji; 11.40 13.30 Pogovor s poslušalci; 12.40 Koncertni valsi; 13.00 Otrška predstava; 13.30 Karafat: Krepki predstava; 14.30 Pesni in pesni modov Jugoslavije; 15.15 Lesa modov; 16.30 Koncert; 17.00 Društveni nagdi koncert; 17.00 Društveni koncert; 17.10 Zeleni ste; 17.30 Koncert; 20.00 Ch. Willibrod Gluck: Orfej in Evridika, opera v 3 dejanjih.

ADRIA EXPRESS

ADEX IZLETI

19. in 20. junija 1954 izlet v POREC PULO

20. junija 1954 izlet v MATERIJO-OBROVO Vpisovanje do 10. t. m.

26. in 27. junija 1954 izlet v LUJBLJANO NOVO MESTO AJDOVSCINO-PIVAPLO in na REKO - OPATIJO

27. junija 1954 izlet v TOMAJ - DUTOVLJE SKOJCAN LOKEV Vpisovanje do 16. junija pri «Adria-Express» ul. F. Severo 8-b - tel. 20248.

«VESNA» KINO V SKEDNJU

in četrtek 10. junija 1954 ob 18. in 20.22 uri. Secolo, 14.00: «Warpata», E. O'Brien, Vittorio Veneto, 14.00: «Pienici Sonec», G. Ford. Azzurro, 14.00: «Kraljevsko zlato», J. Payne. Beivedere, 14.30: «Poštni voz smrti», G. Cameron. Marcor, 14.30: «Zemdin jetnika», S. Granger. Novo cine, 16.00: «Bogati smo in revni», J. Isidoro. Odeon, 14.00: «Da te rešim, sem grešila», M. Vitale. Radio, 14.30: «Morski ropar Barabara», R. Newton. Venezia, 14.00: «Razja zenskan», M. Felix.

POLEJNI KINO:

Ariston, 21.00: «Zadnja Karlova teta», R. Bolger. Rojan, 20.30: «Zivijo Zapata!», M. Brando. Paradiso, 15.00: «Jantara», L. Darnell. Ponziana, 20.30: «Kima», E. Flynn. Arena del Fiori (Ulica Ghirlandino), 20.30: Razkosni modeni, K. Grayson.

Osvobodilna fronta

Osvobodilna fronta III, okraja vabi svoje člane, na diskusijski večer o našem tisku, ki bo v četrtek 10. junija t. l. ob 20. uri v Ulici Montecchi št. 6, IV.

Mali oglasi

SPREJEMAM LIKANJE IN SILVANJE, Naslov na upravi lista. PUCH 256, priložnost, prodam za 75.000, OSTUNI, Machiavelli 28. DUCATI # 2 - 4-letnik, švedoviti; prenotirajte se kmalu; poverjenik: Piero Ostuni, Ul. Machiavelli, 28. MONDIAL SOGNO - stane samo 193.000, izkoristite! Poverjenik: Piero Ostuni, Ul. Machiavelli, 28. MONDIAL DUCATI NSU - prihajajo neprestano novi modeli, Brezobvezna preizkušnja in dolgoročna odplačevanje. Nudi jih samo poverjenik Piero Ostuni, Ul. Machiavelli, 28.

«UNION»

Svetovno znana zavarovalnica od leta 1828 je v TRSTU, UL. WALKER 14 tel. 27512-35939. Prokurator RAVNIK

NOCNA SLUŽBA LEKARN:

Biancotto, Ul. Roma 16. Manzoni, Ul. Settefontane 2; Marchio, Ul. Glinčastica 44; Rovis, Trg Golodni 8; Rossetti, Ul. Schiapparelli 58; Harabaglia in Barkovljani in Nicoli v SKEDNJU.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami soustvarjali ob bridki izgubi naše dragi gno preminule mame Alojzije Milič vd. Purčič. Posebno zahvalo se vsem darovalcem cvetja, vsem, ki so nam v tej bridki uri tolažili in vsem, ki so jo spremlili na njenem zadnjem potu. Zaujočji sin IVAN in hčerka OTILIIA. Veliki Rečen. 6. junija 1954.

SOZALJE

Ob bridki izgubi svojega člana JOSIPA VOLPIJA izražajo Kmečka zveza svoje globoko soznanje hudo prizadetih družin.

SOZALJE

Prosvetno društvo «Lonjer-Katinara» sporoča Katinara izreka soznanje študijskim in vsem študentom, ki imajo v našem študijskem letu pridobili in nam dragoga ALDA ČOK.

ALDO ČOK

Pogreb bo jutri iz hiše žalosti v Lonjerju za vedno zapustil naš komaj 18-letni član pevskega zbora. Pogreb bo jutri iz hiše žalosti v Lonjerju za vedno zapustil naš komaj 18-letni član pevskega zbora. SOZALJE. Lonjer, 6. junija 1954.

SOZALJE

Prosvetno društvo «Lonjer-Katinara» sporoča Katinara izreka soznanje študijskim in vsem študentom, ki imajo v našem študijskem letu pridobili in nam dragoga ALDA ČOK.

SOZALJE

Prosvetno društvo «Lonjer-Katinara» sporoča Katinara izreka soznanje študijskim in vsem študentom, ki imajo v našem študijskem letu pridobili in nam dragoga ALDA ČOK.

SOZALJE

Prosvetno društvo «Lonjer-Katinara» sporoča Katinara izreka soznanje študijskim in vsem študentom, ki imajo v našem študijskem letu pridobili in nam dragoga ALDA ČOK.

NEDELJSKO BRANJE

Lenoba

Fran Roš

Zivel je fant, ki je bil tako zelo stlen, da so mu ljudje dali ime Lenoba. Oče in mati pa sta ga imela tako neumno rada, da se pomislila nista na to, ali bo iz njega kdaj kaj prida človek ali ne. Da je bil lenob, se leno radil in imel rdeča lica, to jima je bilo všeč. In zares je krepko rasteel, vsako delo pa mu je že od daleč smrdelo.

Večkrat se je preobehel in tedaj ga je zabolil želodec, da je samo ležal in stokal. Mati mu je skuhalila sladkega čaja in segrela okrogel ploščat kamen, ki mu ga je položila na trebuh. Kmalu mu je odleglo in zopet je zaprosil:

«O, kako sem lačen! Dajte mi jesti!»

Ko je prerastel starše, so ti vendar pridelali razmišljati, kaj naj bo iz njihovega sina. Nekaj je vendar moral postati, da bi si lahko služil kruh, ko ne bo več imel roditeljev. Zato je bilo na koncu sklenjeno, naj gre po svetu in se izuči za kaj drugega. Zanimanje zanj gotovo ne bo pretekalo.

Napodilo je jasno poletno jutro, ko mu je mati v solzah obesila čez ramo torbo, polno kruha, mesa, slaščic in sadja. Pa mu je rekla:

«Ce te bo kdaj spet v želodcu tiščalo, naprosi dobre ljudi, naj ti skuhaajo čaja. Pa še tale ploščat kamen, ki ti je v torbi, vedno ga nosi s seboj. In če ti bode ljude kaj rekli, jih mirno poslušaj in jim odvrni: «Tako je prav, pa še kakola!»

Lenoba je priklimal in se je kamem spravil v torbo, oče pa mu je dal popotno palico v roko. Poslovil se je od staršev, pa si obrisal oči in nos. Stopil je čez domači prag, pomelknil v sonce in se lepo počasi napotil v široki svet.

Ni še dolgo hodil, ko je želodcu začutil praznoto, na tudi torba se mu je zaredela čudovito težka.

«Moram si olajšati torbo, da bom imel manj nositi», je pomislil, sedel v travo in pričel jesti. Nasitil se je in utrujenost ga je obšla. Legel je pod drevo in zaspal.

Zbudil se je zelo malo pred sončnim zahodom in je bil spet lačen. Dvignil se je, saj je bil že čas, da si najde prenočišče. Počasi je meril cesto in medtem jedel. Tako je dospel v prijazno vas.

Iz neke velike hiše je stopila debela ženska. Zdelo ji je, da gre večer in jo vprašal, če bi mogel tu prenočiti.

«Nesla ga je zavrnila. «Moj mož je župan in tega ne dopusti.»

«Tako je prav, pa še kakola?» je odgovoril in vstopil.

«Za tuje ljudi pri nas ni prostora!» je še dodala.

«Tako je prav, pa še kakola?» je ponovil in mirno sedel na klopi k mizi.

«Ali si pri pameti? Moj mož je župan in ti že posveti, ko se vrne!»

«Tako je prav, pa še kakola?» In ženska ga je pustila sedeti na klopi, kaj je pač drugače hotel!

Kmalu se je župan vrnil demov.

«Kdo pa sedi tamle?» je vprašal.

«Ne poznam ga», mu je odgovorila žena. «Gluh je, ali pa je norec. Povedala sem mu, da pri nas ne more prenočiti, vati, pa se za moje besede ni zmenil niti.»

Mož je molče sedel k mizi in žena je postavila predenj skledo, polno juhe in mesa.

«Tako je prav, pa še kakola?» je dejal Lenoba in pograbil žlico, ki ji je bila namenjena županu. Pričel je krepko zajemati iz skledice ter nositi v usta. Mož in žena sta se čudila požeruhu, rekla pa mu nista besedice, čeprav je vso skledo izpraznil sam.

Nato je žena postlala možu posteljo, da bi ležal.

«Tako je prav, pa še kakola?» je zaklical Lenoba, se hitro sikel in skočil v posteljo. Oba sta strmela nad njegovim početjem, on pa je že prišel smrčati. Kaj naj zdaj storita? Nista ga hotela s silo preganjati v ležnico, pa sta sebi postlala na tleh.

Sredi noči se je Lenoba prebudil in je začutil ščipanje v želodcu. Tihno je vstal, vzela je potpisil v peč pod žerjavič torbe ploščat kamen in vico, ki je še žarela. Hotel si je kamin segreti, da bi si ga položil na trebuh. Potem je legel nazaj in se enkrat zaspa.

Zgodaj zjutraj je prišla v hišo dekla, da bi zakurila za zajtrk. Z ogrebanjem je malo razgrebla pepel v peči, pa na, ložila oblanic in drv. Toda ni in ni hotelo goriti, le kadilo se je po malem.

Dim je počelševal v nos tu di županovo ženo in se je predramila.

«Kaj ne znaš več zakuriti?», je zahrulala deklo. Sama je vstala in dregala z ogrebanjem v peč in pihala vanjo. Toda ognja ni mogla razvneti.

Prebudil se je še župan in tudi ta je pričel pihati v peč, a brez uspeha.

«Kaj je le to, da nam noče goriti?», so ugibali. Končno pa je županova žena ukazala dekli:

«Pojdi takoj k mežnarju in mu povej, da nam je peč kakor začarana! Sam vrag nam hoče nagajati, pa se nam je usedel na dimnik, da si ne moremo skuhati zajtrka. Možno je poznati posebno molitve, ki bodo pregnale vrage.»

Zares je kmalu prisopihal mežnar, pogledal v peč in pritrtil:

«Vrag sedi na dimniku, o tem ni dvoma. Pregnati ga hočem.»

Z ogrebanjem je pričel delati križe pred pečjo, Obracal

je oči k nebu in mrmral čudne, nerazumljive besede. Toda vse to ni nič pomagalo. Iz peči se je vse bolj kadilo, gorjeti pa ni hotelo.

«Vrag ima zares veliko moč. Treba bo iti še do župnika, je dejal mežnar.

Lenoba je ta čas tiho ležal v postelji in poslušal, in končno se mu je v glavi posvetilo. Zlezel je s postelje, vzela ogreba in pod pepelom poiskal ploščat kamen ki ga je bil ponosi tja položil. Potisnil je kamen daleč nazaj, tako da se je zraku odprla pot.

In glej! Ogenj je zdaj veselo zaprasketal in nehala se je kaditi.

«Tako je prav, pa še kakola?» je zaklical Lenoba.

«Ti si mi pregel vrage z dimnika in premagal njegovo čarovnijo! ga je objel župan in vsi so se mu zahvaljevali. «Kakšna sreča, da si bil ravno v tem času pri nas in si nam lahko pomagala!»

Glas o fantu, ki je vrage pregnal iz hiše, se je hitro razširil po vsej vasi. Ljudje so prihajali in so občudovali Lenobo. Ta pa je sedel pri mizi, jedel klobaso in potico, pil vino in se smejal zadovoljno.

«Dobro, da imamo zdaj v vasi tako močnega človeka», so se pogovarjali vaščani. «Pri nas naj ostane! Ima večjo moč od župana, mežnarja in župnika. Sam vrag se ga boji in beži od njega. Dajmo, postavimo ga za župana, da nam bo vrage odganjal! Potem se ne bomo več bali nobenih čarovnij, ne ognja, ne toče, ne povodnji, ne boleznij.»

Odstavili so starega župana in Lenoba je stopil na njegovo mesto. V občinski pisarno so mu postavili posteljo. Tja so mu prinašali polne košare najboljših jedil in piščice. Lenoba pa je ležal čez dan in ponosi je jedel in pil. Ves srecen je premišljeval:

«Kako pametno je bilo, da sem šel po svetlo! Zdalj vidim, da se brez dela da najimetišne živeti. In še župan ni nam treba biti toče, saj imamo župana, ki bo ugnal vrage s točo vreda.»

Nekaj ljudi je prihitelo k Lenobi, ki je mirno spal. Zbudili so ga.

«Poglej, župan vrag nam pošlja nevihto! Počrklji, da nam toča ne potolče žita na polju! Ti imaš vso moč nad vragom in njegovo točo. Zato pa smo te naredili za župana in ti dan na dan polni-mo želodec!»

Lenobo je malce zaskrbelo, ko je pogledal skozi okno v grozice oblake. Zabliskalo se je in zagrmelo je.

«No», je rekel, «morebiti pa ne bo nič hudega. Ne bojte se!»

Pomirjeni so vaščani odšli na svoje domove.

In že so pričele padati prve debele kaplje. Čez vas in polja je zabesnel divji vihar ter lomil vse drevice. Ulili se je dež, kmalu pa so se usula gosta ledena zrna, velika kakor orehi. Tema je prepregla svet in le bliski so ga ostro razsvetljevali. Skoraj brez prestanka je votlo bobnel grom. Toča pa je padala, padala, odskakovala od zemlje, v polju pa klestila in mendrala žito, ubogo žito.

Lenobo je popadel strah.

«Kaj naj zdaj storim?», je preplašen ugibal. «Mojemu županovanju bo zdaj konec. Najbolje bo, da pobegnem takoj, ko neurje poneha.»

Nevihita je opravila svoje umiševalno delo in se pomiril. Lenoba je vzel torbo in palico in hitro stopil skozi vrata. Tedaj pa je zagledal množico vaščanov, ki so prihajali s krepelci in poljskim orožjem v rokah.

«Ne vidiš nam pobegnil capin?», je zarjul prejšnji župan. «Goljuf si, ali pa nam nalašč nisi hotel pomagati. Cemu nisi ukrotil vrage in zagovoril toče? Tako pa nam je potoklja vsa polja in vinograde. Oklestila nam je žito, žilz krompir, hediški smo te postavili za pir, zelje, sadje, prav vse. In župana, redili smo te, ti pa, lenuh in požeruh...»

In že so ljudje dvignali nad njim palice, krepelca, vile, motike. Padalo je po njem od vseh strani, po glavi, po hrbtu.

Lenobo je oblika kri in zadržal je na tla, v blato.

«Dovoli si dobila!», je odločil stari župan, «in da veš: nič več nam ne boš županoval!»

«Da, nič več!», so mu pritrjevali ljudje. «Nič slabši od tega fanta ni bil naš prejšnji župan. Vsaj tako velik požeruh ni bil.»

Lenoba se je počasi pobral s tal, zastokal je v bolečinah in komaj je mogel premakniti svoje uboge noge. Molče se je počasi napotil iz vasi, oprt na popotno palico.

«Domov pojdem», je sklenil v svoji zrahlini glavi. «Oče-tu in materi bom potožil, kako se mi je zgodilo, siromaku, O, kako strašno me bole kosti od tega županovanja! In če ne pojde drugače, se bom zares moral lotiti kakšnega dela. Bolje bo delati, kakor pa biti župan ali berak.» In ljudje mi ne bodo več rekli Lenoba...»

Pospešil je korake, da bi bil čimprej doma in da bi čimprej začel živeti novo življenje.

«Tako bo prav, pa še kakola?» je vzkliknil, ko je zagledal domačo hišo.

FILATELISTIČNE ZANIMIVOSTI Kamela na znamkah

Z otvoritvijo Sueskega prekopa, ki je združil Sredozemsko z Rdečim morjem, je bila za trikrat skrajšana pot iz Evrope v Vzhodno Azijo. Delnice prekopa so bile v večini v rokah egiptovskega podkralja, a ker je ta zabredel v dolgove, jih je Anglija od njega odkupila in tako postala glavni delničar te dobičkonosne družbe. Z vojaškega in političnega stališča pa ji to ni zadostovalo in da bi uspešno branila pot v Indijo, je sprva kupila leta 1878 od Turčije otok Ciper, nekaj let pozneje pa je z vojsko zasedla Egipt, pod prevezo, da zadusi upor proti Evropejcem.

Južno od Egipta, ob poti v Indijo, nekdanji biser angleških kolonij, se razprostira velika pokrajina Sudan, ki leži med Rdečim morjem, Abesinsko visoko planoto, Ugando, Belgijskim Kongom, Francoskim Sudanom in Libijo in ki je 3.500-krat večji od Tržaškega ozemlja, z niti osem milijonov prebivalcev. Večidel dežeje le puščava, saj prav v Sudanu leži najstrašnejši del puščave Sahara.

meje še ni vedelo, če bo kraj, kjer stoji tempelj, spadal k Sudanu.

V istem času je neki angleški častnik služboval v Kortu ob Nilu. Bil je dodeljen sudanski brigadi generala MacDonalda s posebno nalogo, da raziskuje sudansko puščavo in da vriše v zemljevidje poti karavan, zelenice in vodnjake. Ker je bil še precej izurjen risar, je iz dolgočasia skiciral na robove vojaških kartografij Arabe, zelenice, palme, itd. Nekoč je prišel v Kortu sam Kitchener in ko je te skicice zagledal, je rekel častniku: «Hočem, da mi narišete osnutke za znamke, ampak zapomnite si, da ta ne sme predstavljati ne moje karikature in ne nekoga drugega. Vrnem se v petih dneh in hočem najti osnutek že gotov.»

To pa ni bila kar tako lahka zadeva in konec tretjega dneva ni še našel nobenega pravega motiva. Ravno tedaj je prispela vojaška pošta, toda ne z 'ladjo kot običajno, narveč jo je prinesel neki sudanski vojak na kameli. To je bil pravi motiv za sudansko znamko.

Kapetan Stanton je takoj ukazal poveljniku plemena Howahir, naj si obleče bojno opremo in zajaha kamelo. Pod sedlo so pritrtili dve vreči polni slame, ki sta predstavljali pošni vreci. Komandir je večkrat v diru jahal mimo kapetana in v kratkem je bil osnutek dokončan. Na vreči je napisal: «Khartoum - Berber», imeni dveh mest, ki tedaj še nista bili v posesti Angležev. Stanton je razpogal samo z velikim čopičem in zaradi tega je moral risati v večjem formatu, kot so bile običajne znamke.

Končno je prišla prva serija teh znamk v promet v Berberju dne 1. marca 1898. Stanton se je začudil, ko je videl na vrecah gravirani besedi: «Khartoum - Berber», znak precizne izdelave.

Tako je nastala znamka s kamelo. Pozneje je Stanton zaprosil Kitchenerja, če bi lahko dobil serijo teh znamk z njegovim podpisom. Pravilo, da mu je ta odgovoril: «Gotovo, samo da plačate znamke.» A to je bila najbrž samo šala, ker je Stanton izjavil, da mu ni bila vsota nominal nikoli odtegnjena na plači. Fotografije te serije prilepljene na polo s podpisom Kitchenerja, vidimo v brošuri «Pošta v britsko-egiptovskega Sudanu», Originalna skicka umetnika, izdelana na papirju egiptovske proizvodnje, se nahaja sedaj v vladnem muzeju Sudana v Khartoumu.

Okvirje je risalo podjetje De La Rue in sčasoma so izdelali več plošč, a vedno z isto sliko. Leta 1947 so opazili, da arabski napisi ne odgovarjajo več modernemu jeziku in zaradi tega so dali v promet 1. januarja 1948 znamke z jezikovno pravilnimi napisi. Te serije je bila dodana še nova vrednota za 50 piaster.

Leta 1948, ob 50-letnici prve sudanske znamke, je prišla v promet jubilejna znamka za 2 piastri, v dvoobarvnem tisku, z reprodukcijo prve sudanske znamke in z napisom «Jubilej sudanske znamke 1898-1948» v angleščini in arabščini.

AVTOPREVOZNO PODJETJE FRANC LIPOVEC

PREVOZ POTNIKOV

na STD, v Jugoslavijo, Avstrijo in druge države

GAZARA: Ul. Timeus 4, tel. 90-296

STANOVANJE: Ul. F. Severo 6, tel. 33-113

MOTOM 48 CCM

Cudoviti motorček, ki vas pelje povsod. Prodaja na obroke do 18 mesecev. Prilike in nadomestni deli za vse motorje, hitra popravila

Zastopstvo «Glera» MOSCIBION & FRISORI TRST, Ul. Volčarjeva 36, tel. 23-475

Postaja za usluge v Nabrežini: FRANO SIBELIA ZNIŽANE CENE

Mizarji podjetniki kmetovalci!

Deske, mreže, kove, macesne in tršnje, lesov in tramov nudimo najugodnejše

GALEA

TRST viale Sonnino 24 tel. 80441

AVTORIZIRAN MALI OBRITNIK IZDELUJE NAGROBNE SPOMENIKE IZ NAJBOLJSIH KRAŠKIH IN TUJH MARMORJEV, SLIKE NA PORCELANU, BRONASTE CRKE IN LUCKE, POCARUNE, BREZPLACNO, POŠTAVITEV IZVRŠENIH SPOMENIKOV Z GARANCIJO.

Stanko Zidarič

ŠEMPOLJA ŠT. 4 (Nabrežina)

CENE ZMERNE OLAJŠAVE PRI PLAČILU

Po najugodnejših cenah po najmodernejšem stilu...

KORISTNA IN ZABAVNA KNJIŽICA «KMEČKE KNJIGE»

Otroci naj se seznanijo z gozdom

Knjižica «Gozdarjev Tonček» nudi šolarčkom zabavo in jih pri tem nevsiljivo poučuje

Svojevrsna je drobna knjižica «Gozdarjev Tonček», katere avtor je Miloš Mehora in ki jo je izdala založba «Kmečke knjige» v Ljubljani. Knjižica spada med mladinske slikanice, vendar se pa od njih tudi zelo očito razlikuje, saj prav nič ne prikriva svojega vzgojno-poučnega namena. Na 32 straneh je prav toliko celostanskih slik s štirivrstičnim besedilom. Slika na prvi strani kaže Tončka, ki je pravni kar odprl okno; pozdravlja beli dan in pravi, da bo danes šel z dedkom v gozd. Ne zanimajo ga več vile, palčki in podobna gozdna bitja, temveč hoče «pravega razodetja».

In začne se pri drevesnici, polni sadik, medtem ko kaže naslednja slika pogozdovanje. Dedek pa Tončku razlaga, kako je treba gozd trebiti, kakor zajeti potoke, da ne odnašajo zemlje. Otroci pa v gozdu iščejo gobe, nabirajo borovnice in jagode. Potem vidi Tonček gozdne jasli za divjad. Z dedkom pa srečata tudi «učenjake», ki računajo

lesno zalogo. Dedek gozdar odkaže delavcem, katera drevesa je treba posekati in Tonček lahko vidi, kako drvarji sekajo in žegajo, da se rušijo debela debla. Smrekove hode oklestijo in odstranijo lubje, ki je koristno pri usnjarstvu. Potem so v gozdu tesarji kakor tudi drvarji, ki pripravljajo drva za kurjavo.

Toda še marsikaj bo videl Tonček v gozdu. Tam na borovcih so posebne zareze in pod njimi vise lončki. Po zarezah se v lončke cedi smola, ki je potrebna v industriji. Drugje so zopet oglati napravili kope in žgo oglje. Pred oglatjevo hišo si Tonček in dedek odpodijeta in použijeta svoje kosilo, naskar se pot po gozdu nadaljuje. Na nekem drevesu odkrije dedek nesrečo za gozd — lubadarja. Zanimiva pa je drča, po kateri les kaj hitro pridreči v dolino. Les pa se odvažja iz gozda tudi s kamioni, z žičnicami, pa tudi z gozdnimi vlaki. Splav pa lahko vidi le, kdor je blizu rek, po katerih plavajo splavi v daljne kraje.

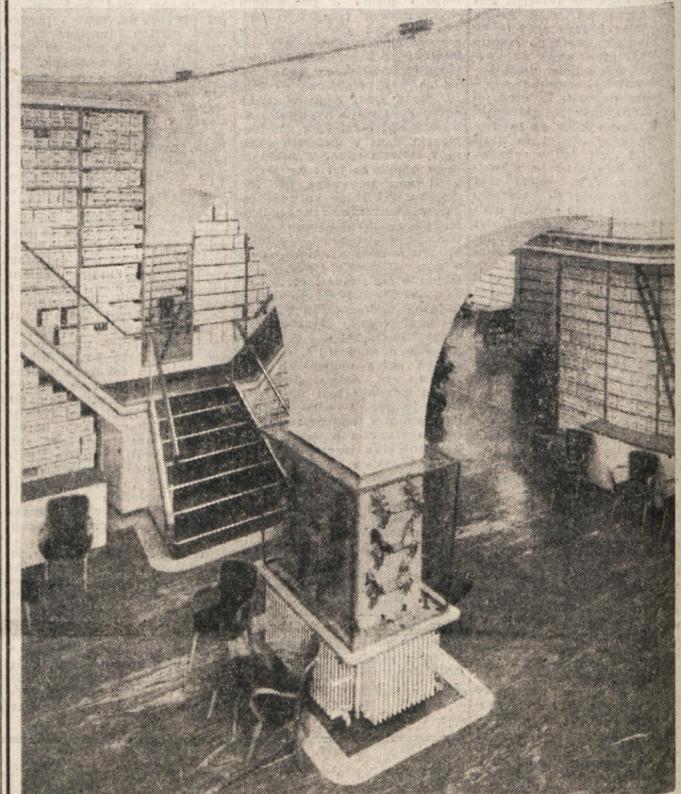
Les pride potem v žage, nato v tovarne, kjer se uporabi ali za pohištvo, v drugih tovarnah za papir in drugod spet za kaj drugega. Z vlaki in ladjami pa gre les tudi v druge dežele, ki ga nimajo toliko.

Knjižica bo mladi rod prav gotovo zanimala in nevsiljivo poučevala. Ni točno označeno, ali je avtor Miloš Mehora obenem tudi slikar. Zeleti bi bilo, da bi starši nabavili knjižico tudi našim otrokom, ki jim je gozd še prav posebno neznan.

nes šel z dedkom v gozd. Ne zanimajo ga več vile, palčki in podobna gozdna bitja, temveč hoče «pravega razodetja».

In začne se pri drevesnici, polni sadik, medtem ko kaže naslednja slika pogozdovanje. Dedek pa Tončku razlaga, kako je treba gozd trebiti, kakor zajeti potoke, da ne odnašajo zemlje. Otroci pa v gozdu iščejo gobe, nabirajo borovnice in jagode. Potem vidi Tonček gozdne jasli za divjad. Z dedkom pa srečata tudi «učenjake», ki računajo

Donda

ZNANA TRGOVINA S ČEVLJI

Dospeli so najboljši hladilniki

„LEC“

Izdelek največje angleške tovarne, ki je v celoti - tudi hladilna naprava. Compressor izdelan po mnogoletnih izkušnjah izključno v LEC-ovih tovarnah!

Električni hladilnik LEC je edinstven izdelek; nedosegljiv v trajnosti, liniji in ceni!

LEC je izdelan za Vas, ker ob vsaki priliki nudi svežo hrano, Vas ohranja zdrave in zadovoljne in Vam mesečno prihrani mnogo denarja!

Zapomnite si: „LEC“ mora v Vaše gospodinjstvo!

Naročila sprejema s takojšnjo dostavo in petletnim jamstvom trvarka

J. Herze

TRST, Piazza S. Giovanni 1
Telefon št. 3-50-19

TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

Pravljice, pesmice in uganke za naše najmlajše

ŠKOLJKA

Zivela je na morskem dnu školjka, ki je imela zelo močno hišico-lupinico. Z seveda ni nič posebnega, saj take so vse školjke. V svoji hišici se je dobro počutila. Če je le kaj za zamislilo, se je lepo stisnila, močno zaprla lupinico in se blagorajala: «Zdalj mi pa res ne more nihče do živenga. Ribe so ji zavidale in nekoč so ji rekli: «Kako lepo trdnjavo imaš, školjka! Kadar le hočeš, jo zapreš in živiš v njej varno in udobno.»

«Je že res», je skromno, a ponosno odgovorila školjka. «Toda čeprav mi ne grozijo zunanje nevarnosti, srečna in zadovoljna vendar nisem, kajti življenje v lupinici je dolgočasno.»

V tistem trenutku so ribe preplašeno zbežale na vse strani in voda se je vznemirila. Kakor bi trenil je školjka zaprla svojo hišico in si mislila: «Ah, uboge ribe! Stavila bi, da je zopet mreža ali trnek. Pa se mi le dobro godi, ko sem tako lepo na varnem v svoji trdnjavi. Nič več ne bom godrnjala, da mi je dolgočas. Tihno in mirno je čepela v svoji lupinici in niti dihati se ni upala. Ko je šum nekoliko ponehal, je sklenila, da bo pogledala, kaj je bilo, da so se ribe tako naglo razbežale. Previdno, komaj za las je odprla svoji lupinici

JADRO

Kam se jadro je razpelo v vetru, ki od Krasa je? Proti Trstu jadro belo vse močnejše, vse hitreje poje vedro, plove smelo, ne pozna nobene meje, ve za sončno le radost, vetra in morja prostost.

IGO GRUDEN

ŠALA

Bogdan je prišel prvič na deželo. Sel je skozi vas in na nebu so se pokazale prve zvezde. Na cesti sreča sovrstnika in ga vpraša: «Bi mi lahko pojasnil, je to mesec ali sonce?» in pokazal na nebo, kamor je pravkar priplaval luna.

«Tega res ne vem. Nisem iz tega kraja.»

UGANKA

Po nebu se vozi, vodo v trebuhu nosi. Kadar je sit preveč, na zemljo jo trosi.

(RUBKO)

Batič Franc

KLJUČAVNIČARSKA MEHANIČNA DELAVNICA

TRST
Ul. F. Crispi 15
Telefon 95214

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

Wosrčju lesne industrije med številnimi novimi obrati

Združeni obrati «Javor» zaposlujejo okrog 800 ljudi, njegove proizvode, predvsem furnirje, vezane in lesonitne plošče, pa izvažajo v številne države Evrope, Azije in Afrike

Postojna, Pivka, Snežnik, Bistriška dolina — ko stiši meča teh krajev, vidiš pred saboj obsežne gozdove, žage, kupa in kupa lesa in podzemno tudo Postojnsko žanjo. Gozdovi predstavljajo največje bogastvo teh krajev in so poleg živinoreje glavni vir dohodkov prebivalstva. Tu imata lesna industrija, oziroma lesonarstvo stare tradicije, razvetele pa se je popolnoma razširilo na vse okolišnje kraje. Prve žage so bile seveda pri reki, ki ji pravijo domačini Velika voda in ki se pri Stivanu izliva v morje po imenu Timau. Z električno strujo pa so se razširile žage tudi po ostalih predelih in neposredni bližini gozda.

Zdaj je največji obrat na Pivki (prej St. Peter); pod njim nosi ime «Javor» in obrat je več obratov: bivšo tovarno vezanih plošč in žago v Bistriči, bivšo tovarno furnirja Loj (Prestranek) in bivšo žago Urbančič (v Baču). Vse te obrate je podjetje izpopolnilo in razširilo ter zaposluje zdaj približno 800 delavcev.

Naj navedem nekaj podrobnih podatkov. V St. Petru je proizvodnja vezanih plošč povečala od predvojnih 1400 kub.m letno na 3500 kub.m letno. Tu so doprinali nove obrate za izdelavo vseh vrst oplašč in furnirja, novo halo in bazen za konserviranje in hladilnice ter tri večje stanovanjske stavbe za delavce, zamenjali so precejšen del strojev in zdaj gradijo novo halo.

V Bistriči so popolnoma obnovili furnirnico, kjer je bila pred vojno proizvodnja je odpravila upravljanje svenjenja tudi ob slabem vremenu in v vsakem letnem času. Tu se je močno razvila proizvodnja embalaže.

V Prestranku je bil obrat med vojno porušen in po vojni, zdaj stoji tam moderna furnirnica in žaga. Na Bistriči je bila prej samo žaga, ki se je razširila v oddelke za izdelavo lesne paljarje, stolov itd.

Podjetje «Javor» predeluje vse vrste lesa, proizvaja vse vrste žaganega lesa, glavnice in stolov, parkete, tabaje, predelane pa tudi vseh vrst lesa in vezane plošče. «Javor» je velik izvoznik, saj izvažajo les in lesne izdelke v Italijo, Nemčijo, Francijo, Španijo, Grčijo, Egipci, Anglijo, Danijo, Avstralijo in dežele Bliznjega vzhoda. Da, tudi v dežele, ki same izvažajo les, to pa zaradi tega, ker tu dobijo slasti furnirja, ki ga drugje ni mogoče dobiti.

Les dobiva podjetje iz bližnjih gozdov in krajev Jugoslavije, kar je važno zato, da izdelavo furnirjev, parketnih in velikih povpreševanja v inozemstvu.

Čisto v zadregi za naročitelja pač sem opravičevali ravnanje podjetja, ko mi je navajal razne podatke in razkazoval velik obrat.

Teh skrbi nimamo. Več skrbi nam dela nabava surovin, ker je treba pač dobiti primeren in dober les.

Naročil je dosti, povpreševanje veliko, zato zelo skrbi za razširitev obratov in njihovo produkcijo, da modernizirajo razne naprave in dobijo nove stroje. Lani so n. pr. vsakih 14 dni dobili nov stroj; vrednost bruto proizvodnje tega podjetja pa je lani znašala nad milijardo dinarjev. To je pa nekaj! Razna podjetja «Javor» je v postojnskem okraju še podjetje «Jupa», ki ima svoje obrate v Postojni, v Ravniku, na Belkenu, v Koritnici in Trnovem, kjer izdelujejo zabojne in pohištvo ter imajo letno izdelava lesa za domači trg, slati pa za izvoz.

Nekaj posebnega pa je «To» — imena lesovinskih plošč v Bistriški Bistriči, ki je bila do leta edina te vrste v Jugoslaviji, dokler ni dobila sestavo v Poči. Povzeto so začeli graditi Italijani leta 1940 in so dali ime «Afersa». Pa ni smeli sreče zaradi vojnih dogodkov. Po osvoboditvi je bilo treba postaviti še nekatero stroje in tovarna je začela obratovati že leta 1945. Tu izdelujejo lesonitne plošče, ki so uporabne za pohištvo za pade, stropne, strešne, za oblaganje železnih površin, za zložljive hišne itd. Za to uporabljajo mehki les, večinoma pa odpadke lesne industrije.

Ta tovarna je kot skrbna gospodarica, ki zna koristno uporabiti vsak odpadek in ga nikoli ne izloči. Tovarno «Javor» domači trg in izvažajo v Francijo, Grčijo, Španijo, v Afriko in na Bliznji zapolenih je 157-170 delavcev iz Bistriške Bistriče in bližnjih krajev, ki so se zaposlili in razvili v razvojem letarstva.

Glavno delo pa opravljajo stroji. Zanimivo si je ogledati ves potek produkcije. Gledajo in občudujejo in kar si mislijo, si ostane dolgo v spominu.

Elektrni stroj kar požira in grabi odpadke ali cele kose dreva, v velikem kuhalniku se vse to prekuha, nato se povzame in zmelje, v premele, v mešalnikih dodajo kemikalne sestavine, po dolgem in širokem traku te gnoto oblikovani stroji, v stiskalnicah, (kjer ne sme biti temperatura nižja od 190 stopinj).

Kupi in kupi hlovdov na dvorišču podjetja «Javor» na Pivki, kjer izdelujejo prvovrstne furnirje in vezane plošče. V ozadju del podjetja s tovarniškimi dimnikovi.

OD ŠTIVANA DO ŠKOFIJ

SLIVNO

Želja naše mladine

Naš nedeljski dopis ste pomotoma priobčili v dopisu iz Sešljana, kar je izrazilo precej hudomušnih opazk. Ker Sešljan in kmetiči niso bili v biki, ki jih prodajo kmetom ali zadruham. Na posestvu pridelajo tudi mnogo krompirja, saj posedajo vsako leto s krompirjem nad 30 hektarov njiv.

Zastavil sem se le pri nekaterih podatkih, ki so bolj znani in bližnji našim krajev. Postojnski jami pa mi ni treba pisati, saj jo vsako pozna. Če pa je še kdo ni obiskal, mu je lahko le žal. Da je tako res, se bo prepričal, ko bo občudoval začarani podzemski svet.

A. B.

RICMANJE

Kaj delajo in kaj se nimajo

Zdaj popravljajo pot proti postaji in v bližnjem delu vasi. Prav bi bilo, da bi ob tej priliki postavili napajališče v tem delu vasi, saj imajo na zahodnem delu kmeti in napajališče. Umestno bi tudi bilo, da bi naredili prostor sred vasi, mali trg, kjer se odcepi pot v Boršt.

Ti dni so tudi uredili odtočni kanal, a le pri koncu, v ostalem je ostalo vse pri starem. Lepo bi bilo, če bi uredili ves kanal in ga naredili veča pomagala, skoro vse

dvajseta in še nekaj nedeljskih izletnikov. Učenci, kljub neprijetnemu prostoru, so lepo izvajali posamezne točke obširnega sporeda. Najbolj je užgala igra Obisk Rltonične voje za se žele splošno hvalilo in občudovanje.

Prisrčna zahvala našim malčkom in učiteljici za obiljen trud, ki ga ima z našimi drobitim. Ob tej priložnosti in dobro voljo, pa se bodo pomirili. Namesto v Rim, naj se Santin, Bartoli in njim enaki temeljito izpopolnijo svojih znanj in pridobijo svatarnostjo, ki je in postaja takšna, da se njihova imperialistična želja ne bo nikoli pasla po vižovljski gnejni. Ta naš nasvet je mnogo bolj zdrav kot pa njihovo sovraštvo do Jugoslavije in kukavičasti bojazen pred njo — bojazen, ki je nedvomno izjavila gornji ukrep s primarija.

MAVHINJE

Zodra naših najmlajših

Ne smemo mimo nastopa naših vrtčarjev dne 27. maja. Čim bolj neboljuna je deca, tembolj smo nanjo navezani in tem bolj cenimo prikaz iz njenega otroškega in pravljičnega sveta. Tako se je staršem in drugim namestilo srce, ko smo jih zri na odrju. Kot veliki so nam deklamirali, peeli igrali, rajali. In se več polstali se nas je občutek, da so nas v nečem prebrstili. Naše narečje je na žalost, kot znano, vse preveč prepleteno z neokusnimi tujkani. Zakaj bi se jih ne mogli otresti, ko ima naš jezik za vsak pojem svoj primeren in smiselni izraz? Ta prva mlada rast nas je opozorila na lepoto našega jezika in na pravilno ter zavedeno narodu dostojno slovensko besedo. Dober vzgojitelj ne more mimo te naše pege, boli ga, in jo skuša že pri najmlajših odpraviti. Dolžnost je staršev, vzgojne ustanove (vrtce, šole) pri tem pomagati. Če se bomo vsi povsod držali načela da moramo jezik očistiti peg, bo naša beseda prijetna in blaglasna.

VIŽOVLJE

Plašne kukavice

Neki tržaški primarij si je nedavno kupil ob poti profi Mavhinjam stavnico parcelo in dal je kopati jatek za napajanje vodnjaka. Do tukaj ni nič posebnega. Baje pa je tudi ta gospod odšel z zastopniki socialistov, republikancev, demokristjanov in ne vem še kakere iredentistične stranke v Rim do Sečbe in blagoslov za STO. Kot gre glas, je gospod iz Rima brezovno sporočil naj z delom prekinejo. Tudi slišimo, da bi rad stavlilše spet prodal. O, kaj bi rekli temu? Naša zemlja je še vedno tam, kjer je bila. Kaže pa, da je gospoda pretresla kakšna Sečbova ne-

PREČNIK

Pozor na peronosporo!

Precej skrbno smo obdelali svojo zemljo. Čeprav delovne moči bežijo za zaslužkom. Pridelki so kljub neugodnemu vremenu dovolj lepi in zdravi. Pozorni moramo biti na trto, oziroma na peronosporo. To je letos toliko laže, ker nas na to nevarnost opozarjata in dajeta zadevna navodila radio Koper in Ljubljana (Trst se za to ne briga). Krme bo obilo tudi letos. Krompirjevec bi se rad razmnožil in nam uničil krompir, a ga stalno zatiramo. A ne prav vsi, ker amatirsko nekateri to opravilo odvede. Njihova nemarnost se maščuje na pridelkih ostalih vasačnov. Ta splošnosti škodljiva nemarnost je kazniva.

OPČINE

Mariborski učiteljski med nami

Pretako sredo je openska mladina skupno s člani odbora prosvetnega društva «Andro Čoka pričakala na Obelisku mariborske učiteljske, ki so prišli v Trst, da vrnejo obisk tržaškemu dijakom. Potem ko so uživali na razgledom s Stefanske ceste na mesto in pristanšču, so vsi skupaj odšli na sedež prosvetnega društva, kjer so jim domači dijaki priredili zakusko. Druge goste sta pozdravila predsednik prosvete tovarstva, Danes in učitelj Jerab, medtem ko so jim dijaki izročili lep sopek rož s slovenskim trakom, na katerem jim je bila izražena dobrodošlica z napisom «Pozdravljeni mariborski bratje! Učiteljski med nami». V svojem pevskem zboru, so nato zapeli «Mi otroci smo svobodni, potem so se pa pomelali med svoje openske sovratnike in druge domačine, ki. Ze večkrat so nam obljubljali, da bodo uredili to za našo važno prometno žilo, pa je ostalo le pri obljubah.

LONJER

Kdaj bo nastopilo SNG tudi v naši vasi?

V nedeljo popoldne je mešani zbor našega prosvetnega društva nastopil v radiu Trst II. Pod vodstvom tov. Lovrenčica so naši pevci lepo zapeli v 25 minut trajajoči živji oddaji, nekaj narodnih in umetnih pesmi. Z nastopom so bili zadovoljni pevci, pevovalci in ravnateljstvo radija. V Lonjerju ali na Katinari je vsak, ki ima doma radijski aparat, poslušal domače pevce.

Zdaj se zbor pripravlja za nastop ki bo 25. junija na Kozini s sodelovanjem nekaterih članov Glasbene Matice.

Kakor vidite, naši pevci ne spijo. V vasi pa imamo tudi plesni orkester, ki večkrat igra doma in po sosednjih vaseh.

Pred dvema tednoma smo imeli na sedežu prosvetnega društva razstavo slovenske knjige, ki je bila zelo zanimiva in poučna in je obiskovalo veliko število doma-

NABREŽINA

Nova iredentistična parola kominformovskih aktivistov

Od vsepovsod se vrstijo tožbe o naši tako skrčni kamnoseški industriji in naraščanju, ki se tej industriji izmika, ker ne vidi v njej jamstva za svoj kruh. To drži. Premalo pa vidimo, kako je kamnoseški delavec, ki ustvarja podjetjem naravnost bajne dobičke, za svoje delo slabo nagradjen. Samo eden sicer zelo skromen, a vendar zelo značilen primer: za izdelan kamen v kuhinjske namene, ki stane gospodarja največ 5.000 lir, ga ta prodaja za 11-20.000 lir. Prava obljubljena dežela pa so naši kamnolomi, ta ljudska lastina, za tista podjetja, ki so modernizirala (mehanizirala) obrate a krediti ERP. Ti krediti na 3-odstotne obrestni jim omogočajo 20-30-kratne in še večje dohodke. Zato razumemo, če so ti gospodje vneti pristaši evsodobnega sveta, saj jim ta pomaga kovati masne dobičke na račun zaslužčenega delavca. Zato tudi razumemo njih hujstkanje proti novi Jugoslaviji. Ne moremo pa razumeti, da je kominformistični duče Vidali že tako zasulak pamet nekaterih svojih pristašev — res je nekaterih, ker je vseh le zelo malo — da so po temeljiti proučitvi političnega položaja sklenili, raje pod Italijo kot pod Jugoslavijo. Če pustimo te strokame, da se igralo s svojo usodo kot neboljuna otroci, pa se nam vrinja druga zadeva, in sicer: Vidali je smatral združbo mešanice vesti okrog Trsta kot primerno za to parolo med-

KOLONKOVEC

Ul. Costalunga potrebna nujnega popravila

Od pokopališča pri Sv. Ani pešje na Kolonkovec dolga Ul. Costalunga. Po tej gesti je vedno dosti promet z vozovi, kamioni, avtomobili, motorji in avtobusi. Le majhen del ceste je asfaltiran, drugod pa so luknje in spet luknje ter mnogo prahu, če dežuje pa ne primanjkuje blata. Ze večkrat so nam obljubljali, da bodo uredili to za našo važno prometno žilo, pa je ostalo le pri obljubah.

URARNA

Malalan

Opčine, Alpinska 83/1 - Tel. 21465

o vidnem lanskotnem uspehu in zadovoljstvu cenjenih odjemalcev obveščam, da daje tudi letos do 10. junija 1954. 10% popusta za BIRMO

oleg tega dobite še jamstvo, ki vam daje pravico do 20% popusta pri vsakem popravilu.

LONGER

Sestavljena iz najboljšega materiala
Isdelana po najnovejših tehniških odkritjih
Izbrana eleganca modelov
Cene ugodne
Popolno jamstvo za 5 let

Zahtevajte jo pri svojem urarju!

Radenska Zdravilni Vrelec

SRCE - JETRA LEDVICE ŽENSKA MOTNJE IZČRPNOST

ZASTOPNIK IN GLAVNA ZALOGA
ZADR. KONZORCIJ TRGOVCEV Z JESTVINAMI
TRST - III. Valdirivo 3, tel. 350-54

IMPEXPORT

TRST, UL. C. BATTISTI 23-I.
Tel. 44-208. Teleg. IMPEXPORT-TRIESTE

UVAŽA: Vsakovrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material

IZVAŽA: tekstil, kolonialno blago in raznovrstne stroje

SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE

Ne bo vam žal, ako si boste nabavili čevlje v trgovini

GEC ALOJZ

TRST - Trg tra i Rivi 2.
Tel. 31-198

Ima veliko izbiro elegantnih moških in ženskih modelov

Ivan Ribarič

Uvoz - Izvoz

Zaloga oglja, premoga in drv za kurjavo NA DROBNO - NA DEBELO

Vseh vrst trdega in mehkega rezane-ga lesa, furnirja, vezanih plošč itd.

Prevezavamo prevoze vsakovrstnega blaga z lastnimi prevoznimi sredstvi

Urad: TRST Ul. Crispi št. 14 - Tel. 93-502
Skladišče: Ul. delle Milizie 19 - Tel. 96-510
Telefonska številka stanovanja 95-918

STARA IN ZNANA TVRDKA

SIMCA

TULIAK RODOLFO

ki se je preselila v
Ul. della Guardia 15
tel. 95089

z zadovoljstvom obveščam svoje odjemalce, da ima na razpolago novo vrsto šivalnih strojev svetovne znanosti

SIMCA

s krišnim šibom za gumbovce, pritrjevanje gumbov in špič ter vezanje brez okvira.

25-letno jamstvo. Napredaj rabljeni poglobilni stroji in v omarih. Vzamemo v račun in dobro plačamo rabljene stroje. Popravila z jamstvom. Obročno odplačevanje po 50 lir dnevno. Brezplačen pouk v vezanju.

KMETJE VRTNARJI

Za vsako vašo potrebo se obrnite na domačo tvrdko

FURLANI EDVARD

TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169

katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena najboljših inozemskih krajev in semena lastnega pridelka ter razne kadike, šeplo, modro galico, umetna in organska gnojila ter vsakovrstno oporodje in stroje vsake velikosti.

ČEVLJE dobre in poceni

dobite za velike in male v trgovini

Josip Trevisani

TRST, Ulica Vasari 10 - tel. 63861

ANTOPODJETJE

STAR

Tovorni prevozi • Tel. št. 5608 • Dnební avtobusni prevozi

AVTOGARAŽA Z MEHANIČNO DELAVNICO

TRST - Ulica Moreni 7 - ROJAN

URARNA

Malalan

Opčine, Alpinska 83/1 - Tel. 21465

o vidnem lanskotnem uspehu in zadovoljstvu cenjenih odjemalcev obveščam, da daje tudi letos do 10. junija 1954. 10% popusta za BIRMO

oleg tega dobite še jamstvo, ki vam daje pravico do 20% popusta pri vsakem popravilu.

PRIMORSKI DNEVNIK

VREME Vremenska napoved za danes: Spremenljivo vreme z razjasnitvami in pooblačitvami; ter možnost krajevnih padavin. — Večerja najvišja temperatura v Trstu je bila 22.2 stopinje; najnižja pa 19.4 stopinje.

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Jug. cona Trsta: 8.15: Slovenske narodne. — Trst II: 21.00: Umberto Giordano: «Andrea Chénier», opera v 4 dejanjih. — Trst I: 18.00: Simfonični koncert, dirigira Bruno Walter. Slovenija: 15.45: Rad. igra - Herbert Ruland: Velika pot.

DR. LAVO ČERMEJLJ;
Italijanska statistika o Trstu
(Nadaljevanje s I. strani)

lec sklepati, da je zavezniška vojska uprava pri štetju 4. novembra 1951 ugotovila, da je bilo tedaj v celotni A 297.003 oseb s stalnim bivališčem, in sicer 257.858 Italijanov in 39.145 Slovencev. Resnično pa tedaj v coni A (očitno po zgledu italijanske republike) sploh niso zbrali podatkov o narodnosti ali jeziku prebivalcev. Kako so torej prihili gornji podatki v uradno italijansko publikacijo?

Odgovor na to nam daje že omenjena knjižica *«Il problema di Trieste»*. Njen avtor, prof. C. Schiffrer, je namreč z razmerja učenec, vpisanih v šolskem letu 1951-52 na italijanskih in slovenskih šolah, izračunal razmerje med Italijani in Slovenci. Na ta način je cenil število Slovencev v Trstu na 27.525 in v vsej coni A na 39.145.

Metoda ni nova; uporabljali so jo za časa Avstrije sami tržaški Slovenci in tudi avtor znane knjige *«L'irredentismo triestino»*, Angelo Vivante, da z njo dokazuje absurdnost podatkov ljudskih štetij iz leta 1900 in 1910, ki so jih zbrali italijanski popisni organi. Ako je bila ta metoda v tem primeru ujemna, se ne izhaja iz tega, da je splošno dejstvo, da je bilo tedaj v vsej coni A 297.003 oseb s stalnim bivališčem, in sicer 257.858 Italijanov in 39.145 Slovencev. Lako dokazali, da je število Slovencev v Trstu večje, kakor bi izhajalo iz podatkov ljudskih štetij. S tem so pač lahko cenili samo spodnjo mejo. Kolikšno je bilo celotno število Slovencev v Trstu, pa iz tega niso mogli sklepati, kajti za to bi morali upoštevati tudi ogromno število slovenskih otrok, ki so zaradi pomanjkanja ustreznih slovenskih zavodov in iz drugih razlogov pohajali nenake italijanske šole. Glede na to, da pa so manjkali potrebni podatki.

Današnje razmere v Trstu se bistveno ne razlikujejo od tedanjih. Tudi danes nimajo tržaški Slovenci vseh vrst šol, kakor jih imajo Italijani. Upoštevati pa je treba tudi skoraj četrtstoletno dobo italijanske vojne, ko so bile vse slovenske šole nasilno odpravljene in je bil tudi vsak privatni pouk v tem jeziku najstrože prepovedan, in se posebno dejstvo, da pod silnim moralnim in gospodarskim pritiskom tržaških Italijanov veliko slovenskih otrok v italijanske šole. Zaradi tega je zlasti pod takimi pogoji ta metoda povsem neuporabna za določanje števila Slovencev v Trstu. V najboljšem primeru se da tako ceniti samo skrajna spodnja meja. Ta pa je lahko in v našem primeru je resnično, da le pod realnim številom.

Tržaški Slovenci so pred prvo svetovno vojno pravilno znali soditi o vrednosti take metode. Zaradi tega so jo skušali podpreti z drugimi podobnimi metodami, tako predvsem s podatki o državnoborskih in občinskih volitvah. Toda tudi ta metoda more, zlasti se v primeru, ko gre za nacionalno manjšino, podati samo neko minimalno vrednost za število pripadnikov te manjšine. Na celotno število se lahko zanesemo po bolj ali manj tvegani interpolaciji. Po raznih takih metodah določene minimalne vrednosti se lahko dokaj ujemajo (kakor ravno v cenitvah tržaških Slovencev pred prvo svetovno vojno), ali pa se tudi prav močno razlikujejo. Tak primer je ravno za sedanje razmere v Trstu.

Anglo-ameriška vojska uprava je namreč na osnovi rezultatov prvih občinskih volitev v Trstu iz leta 1949 cenila število prebivalcev po narodnosti in objavila tako dobljena števila v knjižici *«Trieste Handbook 1950»*. Število Slovencev v Trstu je cenila na 50.000 in v vsej coni A na 63.000. Ti števili sta skoraj dvakrat večji od števil, ki jih navaja Schiffrer na osnovi šolskih otrok.

Toda tudi ta števila predstavljajo, kakor rečeno, za narodnost, ki je v manjšini, samo neko spodnjo mejo. Resnično število je dejansko mnogo višje.

Podatkov anglo-ameriške vojske uprave ne navaja nobena italijanska publikacija, pač pa so dale najširšo publikacijo tej najnovejši statistiki po številu šolskih otrok. Ustrezne podatke je objavil tudi polmesecnik *«L'Espresso»* (A. V. N. 8), *«Documenti di vita italiana»* pa v gori opisani obliki, ki utegne varati bralca, da gre za podatke o etniški strukturi prebivalstva, ki jih je uradno zbrala pri zadnjem štetju 1951 anglo-ameriška vojska uprava.

Psihoza, prikazati etniško strukturo prebivalstva Trsta v pretvorjeni obliki, je očito danes med Italijani tako splošno, da je, kakor smo videli, že zajela delo prof. C. Schiffrerja, ki je sicer ob koncu vojne tako kritično presodil italijansko štetje iz leta 1921 in je se pred letom dni javno obojal način, kako so uradni *«Documenti di vita italiana»* prikazovali narodnostne razmere na Tržaškem. (Iz *«Mednarodne politike»*)

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Pomen proslave v Štjaku

Ob proslavi desetletnice 1. pokrajinske konferenec primorskih žena v Štjaku se spominjamo hude borbe, ki so jo zavedne goriške žene borile proti vsakovrstnim zatiralcem za svojo narodno in socialno svobodo. Spominjamo se vseh tistih neznanih in znanih junakinj, ki so usakodnevno postavljale svoja življenja, samo da se je plamen odpora vedno bolj širil in da je končno dovedel do popolne osloboditve vsega slovenskega ozemlja po narodnoosvobodilni vojski.

Se prav posebej pa so nam v spominu začetki snovanja Osvobodilne fronte, v kateri so imele zelo važno vlogo. Zbirale so žive in obleke za prole partizane, stajale so se ob Soči med kopačem in širile narodnoosvobodilno misel. Toda žrtve so leta 1942 odkrili eno skupino in zaprti prve aktivistke Zivo, Mermoljevi in druge.

Posebno so se žene izkazale po kapitulaciji Italije. Vdile so med partizane in tudi same hodile na akcije. Med zelo zaslužnimi je bila tudi Marija Pavlin — Bojana, katero so kasneje nacifasisti aretirali in jo zelo mučili, tako da se danes ne more verjeti, da je ostala pri življenju.

Po vojni Bojana ni mirovala. Skupaj z njo in tolikimi drugimi neznanimi borkami so primorske žene nadaljevale svoj boj in tako prispevale svoj neprecenljiv delež k osvoboditvi vseh slovenskih krajev, osvoboditvi, ki je za velik del najzahodnejših Slovencev bila le kratkotrajna.

Ob današnji proslavi pozivamo vse napredne žene naj se nadalje vtrajajo v svoji borbi za velika načela ljudske revolucije, za naše socialne pravice, za demokracijo in svobodo.

PREDSEDNIK IACP PRI PREFEKTU 680 GORIŠKIH DRUŽIN še vedno brez stanovanja

Medtem ko so vsem ezulom preskrbeli udobna stanovanja, se morajo Goričani stiskati v kletah in na podstrešjih

V petek dopoldne je goriški prefekt De Zerbi sprejel predsednika Ustanove ljudskih hiš (IACP), kateri mu je prikazal nekatere probleme v zvezi z gradnjo ljudskih hiš v goriški občini.

Zadnje poročilo o gospodarskem stanju goriške občine navaja med drugim tudi preč položaj stanovanjskih hiš, ki nikakor ne zadostujejo potrebam prebivalstva. V poročilu je navedeno, da je na občini 680 prošenj za stanovanja, ki pa bodo na žalost ostala še delj časa nerešena, ker občina v bližnji bodočnosti ne zmore novih gradenj.

Vendar pa meščani, posebno pravi Goričani, ne morejo mimo dejstva, da so se od prihoda istrskih ezulov v našo občino zgradile številne zgradbe samo zanje in ne pa za tiste meščane, ki so zaradi bombardiranja in povečanja števila družinskih članov ostali na cesti in so primorani iskati zatočišča pri sorodnikih. Prav tako se vleče gradnja ljudskih hiš pri splošni bolnici v Ul. Torriani, kjer so nekaj hiš že podrli, toda to delo napreduje tako počasi da je še mnogo družin, ki žive v stalni življenjski nevarnosti.

Zatorej bi bilo potrebno, da pokrajinske oblasti skupno s predstavniki IACP pobodo na razstavi sodelovalci celo mladi umetniki z afriškega kontinenta, medtem ko so najbližje sosedje popolnoma spregledali.

Pri tem namernem zapostavljanju sosednje države je nedvomno imel glavno besedo podpredsednik pripravljalnega odbora Pedroni, ki je svoj pravi odnos do Slovencev pokazal na prvi seji sedanjega občinskega sveta, na kateri je sbovalcu Pavlinu upričo vseh prisotnih pokazal zavajen hrbet, ko je tov. Pavlin začel svoj pozdravni govor v slovensčini.

Odsotnost umetnikov sosednje države pa lahko opravičimo tudi s astrahom pred poplavo Jugoslovanov in podobnimi pritrditvami tukajšnjih odločujočih ljudi, ki so pripravljani pri nas razstavljati dela vseumogočih narodov na svetu, samo del našega naroda ne, ker bi to pomenilo krepitve narodne zavesti naših ljudi in ker bi dovedlo do navezave tesnejših kulturnih stikov med Slovenci z obeh strani meje.

Zaradi šovinističnega gledanja organizatorjev razstave na možnost sodelovanja jugoslovenskih umetnikov smo prisiljeni izraziti najodločnejši protest našega ljudstva proti taki politiki, ki jo vodijo tukajšnje demokristjanske oblasti.

Zanemarjenost ulic in hiš pri bloku pri Rdeči hiši

Po obisku predstavnikov oblasti upamo, da bodo končno upoštevali naše zahteve

Po številnih protestih, ki jih je prejela goriška občina zaradi nemarnega vzdrževanja ulic in stanovanjskih zgradb pri mednarodnem bloku pri Rdeči hiši, so končno v petek popoldne šli na omejeno mesto goriški župan Bernardis, predsednik pokrajine Culot ter številni tehniki.

Znano je, da je mednarodni blok pri Rdeči hiši vse prej kot v čast državi, kajti sama zgradba, v kateri so namešeni organi policije in finance, že na zunaj odbija vsakega potnika, predvsem pa turiste ki prihajajo iz Jugoslavije, že ob sami primerjavi z moderno in prijetno urejeno stražnico okraj železniškega mesta. Potniki skoraj ne morejo priti do policijske sohe. Ista zadeva je s prostori financarjev, tako da mora utrujen potnik, če se hoče za trenutek ustaviti ali odpočiti, v bližnjo gostilno, ki so jo šele pred kratkim malce modernizirali.

V neposredni bližini stražnice, onkraj ceste je mrtvaščina bolnice, in kljub neštitemu opozorilom občina do sedaj ni preskrbela, da bi za odvoz mrličev poiskala drug izhod, kar bi bilo zaradi naraščajočega prometa na mednarodnem bloku nujno potrebno.

Dosti se je pisalo tudi o slabih cestah, ki vodijo do mednarodnega bloka, predvsem je neprehodna Ul. Giustiniani, katere so se v deževnih dneh začeli izogibati ne samo pešci, marveč tudi vozniki motornih vozil. V zadnjem času so začeli popravljati Ul. Cravos, po kateri vozi vsak dan nešteto tovornih avtomobilov, naloženih z jugoslovenskim lesom in opeko. Dela počasi napredujejo, sedaj so jo delavci občine pokrili s kamenjem, vendar bi bilo vsekakor potrebno, da bi ulico asfaltirali in tako preprečili nastajanje prahe, ki povzroča preglavice tamkajšnjim prebivalcem. Tudi odvodni kanal, v katerega mečejo uslužbenci bolnice pri Rdeči hiši razne odpadke, bi bilo potrebno pokriti. Nespažna, ki gre skozi kanal v Vrtojbičico privabi posebno v poltetnem času mrčes, ki raznaša bacile, nevarne za prebivalstvo.

Po obisku predstavnikov oblasti pri Rdeči hiši upamo, da bodo končno mednarodnemu bloku pri Rdeči hiši priceli posvečati tisto pažnjo, katere do sedaj ni bil deležen.

Obvestilo potrošnikom električne energije
Občinska podjetja opozarjajo vse potrošnike električne

ŠPORTNI DNEVNIK

DRUGI DAN KOŠARKARSKEGA PRVENSTVA V BEOGRADU

Jugoslovanske košarkarice dorasle ruskim nasprotnicam

Rusinje so se morale zateči k zavlačevalni taktiki, s čimer si niso pridobile simpatij — Zmagi Madžark in Bolgark Francija ima že 4 točke

Rezultati včerajšnjih tekem: ZSSR-Jugoslavija 48:43 (20:21) Madžarska-Avstr. 69:34 (38:18) Bolgarija-Danska 68:20 (35:14) Francija-Italija 51:41 (19:17)

Za prvi dve današnji tekmi med Madžarsko in Avstrijo ter Bolgarijo in Dansko, se je že vnaprej vedelo, kako bo. Igralke Avstrije in Danske niso bile ko Madžarkam in Bolgarkam, ki so z enostavno igro dale za je občinstvo večkrat pošteno izživljalo.

Glavna atrakcija današnjega dneva je bila tekma med SZ in Jugoslavijo. To je bila borba dveh enakopravnih nasprotnikov, od katerih so se sovjetske igralke odlikovale z večjo fizično močjo in boljšim streljanjem prostih strelcov. Jugoslovanke pa z izvrstno kombinacijsko igro, požrtvovalnostjo in neverjetno borbenostjo, ki je proti koncu igre vzemirila sovjetske igralke, tako da so začele z zavlačevalno taktiko v strahu, da ne bi Jugoslavija izenačila ali celo zmagala. Zato se je šest minut pred koncem igre stadion tresel od življenja in ogorčenih protestov na račun sovjetskih reprezentantov in vodstva, ki je dalo navodila igralkam, naj zavlačujejo igro. S svojo današnjo igro, zlasti proti koncu tekme.

Avstrija-Milan 7:0
DUNAJ, 5. — Milan, ki je danes nastopil kot partner avstrijske nogometne reprezentacije, je moral zapustiti igrišče visoko porazen s 7:0 (2:0). Gole so dali Wagner, Dienst 2, Frobst 3, Koerner II 1.

SAARBRUECKEN, 5. — V prijateljski trening-tekmi je Urugvaj premagal izbrano moštvo Posarja s 7:1 (3:1). Schiaffino, ki si ga je že zagotovil Milan po svetovnem prvenstvu, je tudi dal dva gola.

Češki napad slab
DUNAJ, 5. — Češkoslovaška reprezentanca je včeraj igrala z izbranim moštvom

Italijanske košarkarice ob odhodu iz Trsta v Beograd.

Ne bo priznan rekord Santeeja na 1500 m

COMPTON, 5. — American Wes Santee je poskušal zrušiti rekord na eno miljo, kar mu pa s časom 4:05 ni uspelo, pač pa je njegov vmesni čas na 1500 m boljši od svetovnega rekorda. Santee je dosegel 3:42,8, medtem ko je svetovni rekord za dve desetinki sekund slabši. Vendar pa njegov čas ne bo mogel biti priznan za svetovni rekord, ker sta samo dva sodnika merila čas na 1500 m.

LONDON, 5. — Na neki mednarodni lahkoatletski prireditvi so bili med drugimi doseženi sledeči rezultati: pol milje (804,65 m): 1. Jungwirth (CSR) 1:50,7, 2. Bannister (Vel. Brit.), 3. Demuynek (Belg.). 3 milje: Gordon Pirie 13:47,4.

PRAGA, 5. — Objavljena so imena 22 čeških nogometašev, ki bodo tvorili češko reprezentanco na svetovnem prvenstvu v Švici:

Vratarji: Raimann, Schroiss, Branilci: Safranek, Novak, Krasnohorsky, Fabera, Krilci: Trnka, Pluskal, Hertl, Prochazka, Hledik Ipsel. Napadalci: Hlavacek, Helele, Malatinsky, Paricky, Pesek, Laskov, Moravcick, Kacany, Kraus, Kosnor.

BRUSELJ, 5. — Belgijo bo zastopala na svetovnem prvenstvu v Švici sledečih 22 nogometašev: Anould, Banslos, Baskaert, Carreo, Coppens, Dirick, Dries, Geerts, Gernaye, Houf, Huysmans, Maertens, Meeld, Mermans, Van Braag, Van Den Bosch Hyppolite, Van Den Bosch Pierre, Van Linden, Van Hoyweghen, Van Kerkhoven, Van Steen, Vliers.

Danes etapa na kronometer

Za izključni Grosso bo le sopot startal
GARDONE, 5. — Vse te velike kolesarske dirke — Giro, Tour itd. — imajo že kaj malo skupnega se s športom. Včeraj so Grossa izključili, ker je nekoga tekmeča udaril, da mu je izbil zob. Gospod se je potem pritožil in žirija ga je sprejela nazaj, čeprav komisija, ki bi morala sklepati o pritožbi, se ni zasedala, ker ni bila navzoča. Tako je dirkač sicer še vedno sloboden, toda sedaj je skoraj gotovo, da bodo stvar prešli.

Danes so dirkači počivali, jutri pa bodo vozili etapo na kronometer. Kot je navada pri takih dirkah, starta prvi tisti, ki je zadnji v splošni oceni.

La Clessidra

Prodaja ur in pribora na debelo
Trst - Ul. Battisti, 14 - Tel. 36231
ZASTOPSTVO UR: «Longer» «Kurulo» «Eldio» «Morris» «Lanco» «Lemonias» «Kaloss» «Dichi» «Xeros»

PRIZNANA STAVBNO POHIŠTVENA MIZARSKA DELAVNICA

PRAČEK DAVORIN

ŠKEDENJ - ULICA DI SERVOLA 124
Sprejema nove naročila in popravila, nudi plačilne olajšave ter se priporoča

DONATO CAPURSO - nasledniki

TRST, UL. TORREBIANCA 19, TEL. 37839
pošilja darilne pakele v Jugoslavijo

Za vse vaše pošiljke pridite k nam in ooste hitro in dobro postreženi. — Vaše pošiljke bodo prišle v najbolj oddaljene kraje najkasneje v 10 dneh. Jamčimo za vsako pošiljko.
POSILJAMO: živila, tekstil, šivalne stroje, radijske sprejemnike, hladilnike, električne kuhalnike, pisalne stroje, kolesa itd.

Kino na Brcčinah

predvaja danes 6. z začetkom ob 16. uri
jutri 7. z začetkom ob 18. uri barvni film:

„SADKO“

Igralci: Sergej Stoljarov in Alla Larjonova

A. MERMOLJA

TRST, Ulica Coroneo št. 3
Telefon štev. 238-18
izdeluje in popravlja krzna
PLISE - AJOUR - VEZENINE

NA OBROKE

UNDA 27.000 lir	MINERVA 54.000 lir	NOVA 54.000 lir
Mesečno 5000 lir	Mesečno 8000 lir	Mesečno 8000 lir
MARELLI 27.000 lir	TELEFUNKEN 29.000 lir	JARDIS 54.000 lir
Mesečno 3000 lir	Mesečno 3000 lir	Mesečno 8000 lir
SIEMENS 29.000 lir	ZENIT 39.000 lir	
Mesečno 4000 lir	Mesečno 3000 lir	
SIBIR	SIBIR	SIBIR
Mesečno 15.000 lir	Mesečno 10.000 lir	Mesečno 15.000 lir

RADIO SOSSI OPČINE

Trg Monte Re 4
Telefon 21-155
Televizijski sprejemniki, električni aparati
za gospodinjstvo, lestenoci, televizijske antene
POPRAVLJALNA DELA